

ע"פ 8024/21 - מכלוף שושנה, מימון צילה, מימון צורי, בעצמם נגד מדינת ישראל - הועדה המקומית לתכנון ובניה "מצפה אפק"

בית המשפט העליון

ע"פ 8024/21

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות

המערערים: 1. מכלוף שושנה
2. מימון צילה
3. מימון צורי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל - הועדה המקומית לתכנון ובניה "מצפה אפק"

ערעור על החלטתו של בית משפט השלום ברמלה
בתו"ב 20700-04-20 מיום 15.11.2021 אשר ניתנה
על ידי כבוד השופטת ר' גלט

בשם המערערים: בעצמם

פסק-דין

לפניי ערעור על החלטתו של בית משפט השלום ברמלה (השופטת ר' גלט) מיום 15.11.2021 בתו"ב 20700-04-20, אשר הוגש, לטענת המערערים, בעקבות "החלטה של שופטת שלא לפסול את עצמה, למרות שלא הוגשה בקשה כזו על יד[ם]".

1. עניינו של ההליך נושא הערעור שלפניי בכתב אישום המייחס למערערים עבירה של שימוש אסור במקרקעין ועבירת אי-קיום צו לפי סעיף 246 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965. בכתב האישום נטען, בין היתר, כי בשנת

עמוד 1

2018 ניתן בהסכמתם של המערערים צו שיפוטי למניעת שימוש במבנה ובמקרקעין שבחזקתם בתור גן ילדים, אך המערערים המשיכו את השימוש האסור במקרקעין לאחר שהצו נכנס לתוקף.

2. ביום 15.11.2021, יומיים לפני דיון הוכחות שנקבע בהליך, הגישו המערערים - שאינם מיוצגים - מסמך שכותרתו "טיעונים ובקשות בכתב לדיון שיתקיים ב-17 לנובמבר". המערערים מנו במסמך זה "בקשות שבכוונת[ם] להעלות בדיון", ובהן בקשה "כי בטענות המקדמיות ידון [מותב] אחר או לחלופין שהשופטת תפסול את עצמה מדיון בתיק". בהקשר זה טענו המערערים:

"הסיבה העיקרית היא העובדה שכב' השופטת ניהלה את ההליך שהוביל בעצם לכתב האישום. ובבקשה נפרט מדוע אנו חושבים שלמען הליך הוגן מן הראוי שכב' השופטת תעביר כמקובל במשפטים רבים [...] את הדיון בטענות מקדמיות לשופט אחר שיוכל לבחון את הבקשה במורה נקייה [כך במקור] וללא דעות קדומות".

3. בהמשך אותו היום נתן בית המשפט קמא החלטה בה קבע כי לא עלה בידי המערערים להוכיח עילת פסלות. בהחלטתו ציין המותב "לא ניתן לראות בבקשה כבקשה לפסילת המותב, היות שהועלתה באופן שולי, כבקשה חילופית בלבד". עם זאת, המותב הוסיף וקבע "רק למען הזהירות" שלא מתקיימת בענייננו עילת פסלות. בתוך כך הודגש כי טענת הפסלות הועלתה בשיהוי, שכן זהות המותב הייתה ידועה למערערים כבר במועד הגשת כתב האישום, ביום 20.4.2020. עוד ציין המותב כי הוא דן בעבר בבקשה לצו הפסקה שיפוטי בעניינם של המערערים, אך אין בעובדה זו, כשלעצמה, כדי להעיד על חשש ממשי למשוא פנים. זאת, כך נקבע, בפרט נוכח ההבדל בין הסוגיות שעמדו לדיון בכל אחד מההליכים: שאלת הצורך בצו שיפוטי לעומת שאלת התגבשותה של עבירה. עוד הדגיש המותב כי על פי תיאור העובדות בכתב האישום, ההליך הקודם שבו דן "לא נוהל לגופו אלא הוצגה הסכמת הצדדים שקיבלה תוקף של החלטה", ומשכך המותב "כלל לא גיבש דעה לעניין העבירות כשלעצמן". המותב הוסיף כי העובדה שדן בעבר בבקשותיהם של המערערים לעיכוב ביצוע הצו, אף היא אינה מעידה על חשש ממשי למשוא פנים. עוד נקבע כי אין בסיס בדיון לבקשה להעברת הדיון בטענות המקדמיות בלבד למותב אחר, וכי מהתנהלותם של המערערים עולה חשש שהם "מנסים בכל דרך לדחות את שמיעת ההוכחות". לבסוף חייב המותב את המערערים בהוצאות לטובת אוצר המדינה בסך 2,000 ש"ח.

4. בדיון שהתקיים ביום 17.11.2021 התייחס המערער 3 להחלטת הפסילה וציין "לא הגשנו כל בקשה כולל לא בקשה לפסילה שלך אבל בעקבות ההחלטה שלך והצורה בה היא נוסחה ובעקבות עוד כמה החלטות מהתקופה האחרונה אנו רוצים להגיש בקשה לפסילה שלך מהדיון בתיק, אנו מעדיפים לנמק את זה בכתב". על רקע זה נתן המותב, במעמד הדיון, החלטה שבה דחה את בקשת המערערים להעלות את טענת הפסלות מחדש "היות שטענת הפסלות נטענה כבר ואף זכתה להתייחסות של בית המשפט". המותב קבע כי אין לקבל את הטענה שהמערערים טרם העלו את טענת הפסלות שלהם, מכיוון "שהוגש כתב טענות ארוך ובו הועלתה טענת פסלות מפורטת". אכן, כך ציין המותב, בהחלטתו מיום 15.11.2021 נקבע כי קשה "מבחינה פורמלית" לראות במסמך זה בקשת פסלות, אך בהחלטה ניתנה "התייחסות מלאה לטענת הפסלות שהועלתה שם".

5. מכאן הערעור שלפניי, שבו טוענים המערערים כי ההחלטה מיום 15.11.2021 ניתנה מבלי שהוגשה על ידם בקשת פסלות. המערערים מוסיפים ומפרטים על מספר אירועים שלא הוזכרו במסמך מיום 15.11.2021, ומעלים השגות על התנהלותו של המותב ועל אמירות שהפנה כלפיהם לאורך ניהול ההליך. עם זאת, לגישתם אין "כרגע" מקום

לדון בשאלת הפסלות, והם מבקשים מבית משפט זה "לבטל את החלטת השופטת שניתנה ללא שנתבקשה לכך", וכן "[לה]חזיר את התיק לכב' השופטת גלט כדי שתקבל מאיתנו בקשת פסלות מנומקת, ותענה על בקשה זו ועל נימוקיה".

6. להשלמת התמונה יצוין כי ביום 22.11.2021 וביום 29.11.2021 הגישו המערערים שתי בקשות במסגרת הערעור שלפניי ובהן חזרו, בעיקרם של דברים, על הטענות שהעלו בערעור. כמו כן הגישו המערערים ביום 5.12.2021 בקשה לתיקון הערעור על דרך של הוספת פירוט ואסמכתאות, וכן מידע שהתגלה להם לאחר הגשת הערעור. ביום 8.12.2021 הגדילו המערערים לעשות והגישו הודעת ערעור מתוקנת, מבלי שניתנה להם רשות לכך, ובה כללו גם טענות מהותיות חדשות בנוגע להתנהלותו של המותב. אולם, נוכח המסקנה שאליה הגעתי ועליה אפרט להלן, לא ראיתי מקום להתיר את תיקון הערעור.

7. עיינתי בערעור על נספחיו ובאתי לידי מסקנה כי אין מקום למתן הסעד שנתבקש בו. כפי שפורט לעיל, המערערים העלו בפני המותב טענה כי עליו לפסול את עצמו מכיוון שדן בהליך קודם בעניינם. החלטתו של המותב מיום 15.11.2021, שבה קבע כי לא הוכחה הצדקה לפסילתו, דוחה את טענתם של המערערים במתכונת שבה הועלתה - ובהחלטה זו, כשלעצמה, לא מצאתי פגם. אכן, העובדה שהמותב דן בהליך קודם בעניינם של המערערים איננה מקימה מניה וביה עילת פסלות - והטענה התמציתית שהעלו המערערים במסמך מיום 15.11.2021 אינה מצדיקה סטייה מנקודת מוצא זו (ראו לעניין זה: ע"פ 3947/21 ביטון נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (4.7.2021)). למעלה מן הצורך אוסיף כי דומה שטענה זו לוקה בשיהוי משמעותי, שכן ההליך מתנהל בפני המותב זה כשנה וחצי, והמערערים לא הביאו במסמך מיום 15.11.2021 או בערעור שלפניי כל נימוק להשתהותם בהעלאת הטענה.

8. לצד זאת, יש להדגיש כי הסעד המבוקש בערעור שלפניי איננו פסילת המותב, כי אם ביטול ההחלטה מיום 15.11.2021 והחזרת ההליך לבית המשפט קמא. זאת, כך מסבירים המערערים, על מנת שיתאפשר להם להגיש בקשת פסלות מפורטת. אולם, ההחלטה מיום 15.11.2021 כלל אינה מתייחסת לבקשות פסלות עתידיות, ולא מכוחה נמנע מהמערערים להגיש בקשת פסלות נוספת. במילים אחרות, דומה כי השגותיהם של המערערים מכוונות, הלכה למעשה, נגד החלטתו של המותב במהלך הדיון מיום 17.11.2021, שבה נדחתה בקשתם להגיש בקשת פסלות על בסיס הטענות שהעלו במסמך מיום 15.11.2021.

9. בערעור שלפניי לא נתבקש סעד הנוגע להחלטה זו, ומשכך לא ראיתי מקום לדון בה לגופה. עם זאת, מצאתי לנכון להדגיש כי אף שבעל דין אינו מוגבל במספר הפעמים שהוא רשאי להגיש בקשה לפסלות שופט, "על הטוען לעילת פסלות נוספת באותו הליך להצביע על עילה חדשה אשר לא נדונה בעבר ואשר צמחה לאחר מתן ההחלטה הקודמת בעניין הפסלות" (ע"פ 800/21 אור נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (22.2.2021)); ראו גם יגאל מרזל דיני פסלות שופט 55-56 (2006)). משכך, על פני הדברים אין מניעה עקרונית לכך שהמערערים יגישו בקשת פסלות ובה טענות אחרות מאלו שהעלו ביום 15.11.2021, לרבות הטענות שהועלו לראשונה בערעור שלפניי (שלגביהן אינני מביעה כל עמדה).

10. אשר על כן, הערעור נדחה.

ניתן היום, י"א בטבת התשפ"ב (15.12.2021).

הנשיאה
